

Posudek oponenta diplomové (bakalářské) práce

Vedoucí diplomové práce: doc. ak. mal. Ivan Špirk

Oponent diplomové práce: PhDr. Leonora Kitzbergerová, Ph.D.

Autor diplomové práce: Klára Brůžková

Obor: N Pg-VV

Název práce: Nádraží, vlaky a škola

Klára Brůžková se ve své práci věnuje objektu svého dlouholetého zájmu a obdivu, prostředí železnice a vlaků. V teoretické části vybírá k tématu železnice několik příkladů z oblastí výtvarného umění a filmu dvacátého i jednadvacátého století. Prostřednictvím vybraných příkladů se autorka sice dotýká tématu z různých úhlů pohledu, ale v navazujících částech textu je uplatňuje jen zčásti, případně zůstávají nevyužity. Kromě Antonia Sant'Elia a Radany Lencové, jejichž dílem se nechává přiznat inspirovat v autorské části své práce, zůstávají ostatní zmiňovaní autoři a jejich tvůrčí přístupy k tématu dále nevyužity. Nevrací se k nim ani v didaktické části práce, což sama v textu reflektuje jako svoji chybu.

Rozsáhlé citace jsou sice dokladem autorčiny práce s použitou literaturou, jejich časté využití však textu neprospívá. Citace autorský text často spíše obsahově rozměňují přívalem vedlejších informací a přispívají k tomu, že v něm čtenář těžko hledá jednotící tematickou linii. V přemíře témat se rozostřuje i souvislost mezi jednotlivými částmi textu. Didaktická část textu se tak zdá být s částí teoretickou propojena jen prostřednictvím zastřešujícího tématu železnice,

Didaktická část je věnována návrhu a realizaci didaktických projektů v prostředí mimopražského víceletého gymnázia a výtvarného kroužku. Autorka využila v přípravě vyučovacích hodin specifické osobní zkušenosti dětí z menšího města s železniční dopravou. První úkol, který připravila pro žáky gymnázia, směřoval k reflexi jejich zkušenosti s dvěma kontrastními podobami železniční dopravy, technické dokonalosti na jedné a opotřebované ošklivosti na druhé straně. Vybídnutí žáků k experimentování s protichůdně působícími materiály se jeví jako dobrá cesta k rozvíjení jejich tvůrčích schopností, zůstává však otázkou, zda nezůstalo jen u jejich u prostého rozdělení špinavé a čisté, čili na ošklivé a krásné. Dále není rozvinuta ani otázka sociálních vazeb a problémů spojených s železniční dopravou, autorka neuvádí, zda v reflektivní části hodiny měli žáci možnost svou zkušenost s těmito sociálními dimenzemi železniční dopravy vyslovit a komentovat, jaké názory prezentovali a k jakému poznání je autorka, případně ve spolupráci s vedoucí své praxe, pedagogicky vedla. Toto hledisko se neobjevuje ani v poznámkách, které doprovázejí žákovské práce zařazené do textu. Z pohledu výchovně vzdělávacích cílů hodiny je toto aktuálně velmi citlivé téma pojednáno jen velmi letmo. Další dva úkoly považují na základě dokumentace za zdařile realizované.

Práce Kláry Brůžkové má slabá místa především v množství rozsáhlých citací a v kolísavém pojetí tématu. Autorka málo využívá zkušenosti jiných, především autorů uměleckých děl, a nezprostředkuje její využití ani žákům ve svých hodinách. V pedagogické práci by měla zohlednit možnosti dalšího výchovného využití některých témat a věnovat se i analýzám znaků a symbolů v žákovských pracích. V textu práce se objevují chyby v psaní jmen (Lumière) a ve výstavbě vět. Didaktická část je málo přehledně členěná.

Otázky k obhajobě:

- 1) Najděte v současném výtvarném umění autory, kteří se zabývají tématy bezdomovectví a sociálního vyloučení a změňte zadání prvního úkolu tak, abyste jejich dílo mohla využít při motivaci žáků. Současně uveďte, která díla zmiňovaná v teoretické části jste pro motivaci skutečně využila.
- 2) Použijte k přípravě odbornou literaturu a rozhodněte, jak byste řešila situaci, v níž by se všichni žáci ve třídě shodli, že bezdomovectví je nutno řešit vyhnáním lidí bez domova z města nebo jejich násilnou internací.
- 3) V autorské části své práce často pracujete s prvkem náhody. Specifikujte, kde a jak přesně, a uveďte výtvarné umělce, kteří ve svém díle využívají/využívali stejné nebo podobné principy.

Leonora Kitzbergerová,

31. 12. 2013